

No més drets sense deure.
No més deure sense dret.
Els drets individuals són imprescriptibles. Legislacions d'insurancibles. • Legislar la Llibertat baix pretest de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És lícit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat, qu'ensalteix al qui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana y nivela als que la practican y Mentres el món no es compongui de sers lliures, iguals d'intel·ligents, no pod haverhi pau entre la rassa humana.

LA TRAMONTANA
defensa els principis liberals més avançats, sens' atenuants de cap mena. • La TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte a totas las idees y la germanor de totas els pobles. • La TRAMONTANA en política defensa sempre el més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generalis de la llibertat sens' compromís ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

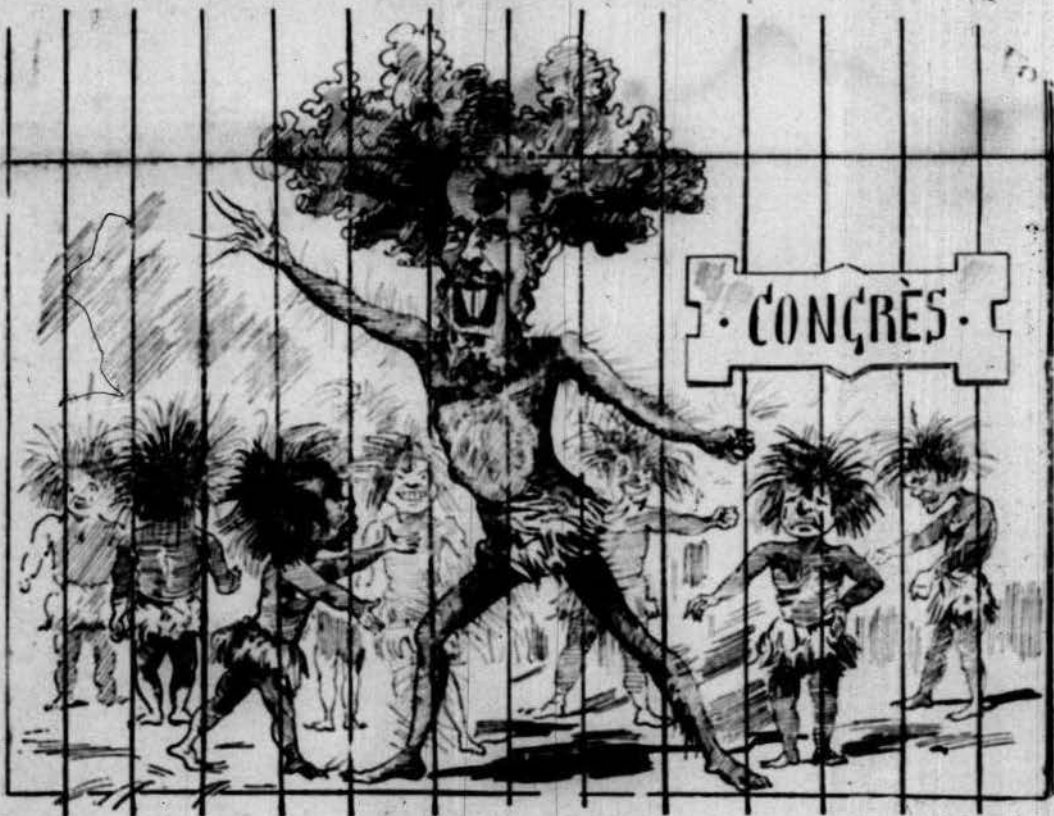
El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 pesseta trimestre.—Estranger, 3
Las suscripciones se pagan por anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA
Pels pagos s'admeten llibreries del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten llibreries especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número solt, 5 cèntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surte a llum puntualment cada dissabte

CONCURS ESPECIAL

Preparacions selvatgils en qu'els aspirants, a mils, es presentan, de segú, més selvatges que ningú.

CELEBRITATS

Una nova celebritat acaba de manifestarse en la coronada vila de l'ós y de la tahuleria espanyola...

No es tracta avuy de celebrar las glorias d'un Napoleón, ni las de quatre pessetas y mitja tan esquera...

Y no volem fer patir més als nostros lectors en això de pregonar las glorias d'aquesta nova celebritat...

Y no és petita que diguem la celebritat que s'està actualment fabricant la tal D.ª Rita dels meus pecats...

Haiventhi el jutjat exigit 6.000 pessetas de fiança metálica pera quedar en llibertat...

Y aquí comença la verdadera celebritat de la nova artista...

L'empresari del teatro Primpcep Alfons de Madrid, logra las primicias...

No això no sabem dirhi més que ¡Pobre jutge Zapata, quin cap li posaran am tot això!

Y aquesta setmana va el nou estreno, si es que pod estrenarse de nou aquesta nova estrella de l'art...

A l'hora d'entrar en maquina aquest número, encare las nacions europeas no tenen noticia de l'exít d'aquet debat...

nos al vèurela pendre l'alternativa al teatro, que no és tot ho posarse a fer El lucero del alba...

Si a lo menos se dediqués a un género que li poguessin sortir els pares de La Fulla de Madrid a perseguir-la com a medi de protecció...

Resumint de tot això, cal dir: Va ferse un testament fals entre la complicitat ó baix la iniciativa de molta gent de curia...

La vindicta pública... oficial, ja ha quedat satisfeta.

Y D.ª Rita pod ja desde avuy dedicarse a la seva nova industria de seguir l'art del teatro.

Que mentres fassi goig y conservi las carns, no li faltarán jutges ó altres senyors, aficionats com la més hermosa persona an això de tenir queridas y donarse tonos de morals y justiciers...

Y visca la moralitat de las classes elevadas y de las sevas celebrats.

Melgat, 11 Agost 1895

Peregrin Director. Ting la satisfacció de felicitarlo per la sort qu'ha tingut de puguer sortir de dintre d'aquellas reixas...

—Jo ja m'ho penso— Y, dirá,—amb aquest tant per com meno que jo pagués me resultaran una zno pessetas...

Jo d'una part m'ho alegro, perquè aixis els treballadors veuran que l'única salvació dels treballadors es organitzar en societat de resistència...

Mani del seu amic que li desitja molts anys de llibertat per lo seu de tractar am cap cara Anonim.

La Anonimista.

Ignorant, 11 Agost 1895

Apreciat Lluís. Amb alegrías que no pug descriure he vist que heu pogut retirar del valent periódic La Tramontana...

Si la fraternitat y la solidaritat íssien un fet y no pas una sense sentit, com veu desgraciadament per molts qu'amb ellas s'enganyan...

Arre veurem com s'ho empassaran els more-

lo qual, al men entendre, fóra molt més noble y digne que l'entretener representant corridas de toros y altres frivolidats...

Posant si estas consideracions, rebu la més cordial enhorabona per la vostra llibertat, de part d'una desheredada que durant tot lo temps de la vostra presó s'ha associat de tot cor a la vostra desgracia...

Marie Thérèse Aubé

L'ANIMA EN PENA Y L'ESCOLA

En una casa de fora que una iglesia se prop d'ella, se passava lo molt temps una mistica comedia.

El cas és que en la maia se moirava una noieta, y els seus pares disposaven d'entrarla per l'escuela.

—No hi ha depte, no,— va dir lent la noieta rialista.— Aquer senyor és degut a qu alguna ànima en pena...

—Y l'entendí an el rector, i qu es home de molta ciencia) varen explicarli el cas espanyol, d'aquella espanya.

—Doncs, digui qu aixis també deuria reisar per la meua llibertat, que tan exterrera, y qu en el cel sigui sempre...

—Doncs, amb això ting un medi— Era ja el rector, com qu pensava.

—Volgué que desaparegués y a las mitz l'ànima aquesta que aixis no els deia doni?

—Doncs, gasteuvos deu pessetas per missas, y us asseguro qu en pau us deixará sempre.

—Fris, mirax, mirax rector, que noias gasta no ens convenen en aquest temps que correm en que hi ha tanta miseria...

—Fris, mirax, mirax rector, que noias gasta no ens convenen en aquest temps que correm en que hi ha tanta miseria...

—Així sí que no pod ser de cap manera: l'íglesia no ha a mirgat, al contrari, que sol cobra a la bestreta.

La nit següent va arivar, amb el presentarse quieta, y dominant an silenci y suspensió, per salts y serres.

Quan del cloquer las dotze horas, van sonada encara encas, un bullo negre es vege pel cambrer de l'íglesia...

—Quin va arribá a la teulada de la casa, el bullo negre, com si es tractés d'un misteri, que pov a dós caminava sense moure gens de fressa.

Canats de sentir soroll y no puguent de cap mena dormir els amos de la casa, es van decidir depressa, a pujar dalt del terrat, per saber am tota certesa,

Com el dia 25 del corrent és probable qu'es dongui una gran reunió pera enterar al poble català d'aquesta Associació que té de lluitarlo de las garras dels que volen portarlo al cel d'un altra vida i cambi de ferli passar l'infern en aquesta, la semmana entrant publicarem els Estatuts, y ens ocuparem més largament de l'assumpte qu'avuy tot just apuntem.

El pròxim diumenge, a dos quarts de deu del matí, es celebrará l'inscripció civil d'an nen en el local de la Societat de Carreters, carrer de Jupi, n.º 18, pis 1.º, prescindint de tota cerimònia religiosa.

Frederic Engels, un dels més renomats socialistes d'Europa, ha mort a Londres.

Havia seguit tota la seva vida las doctrinas de Carlos Marx, y ha treballat tal com ell ho ha entès y tant com ha sapigut y pugut per la emancipació de l'obrèr.

LA TRAMONTANA, encare que no combregui en la seva escola, dedica un afectuós record a F. Engels.

TAL COM PASSA

 En un moment en que s'agraradesen molts, amb el més gran consens, al sentir l'illuminació seria, en favor de l'amor llurè.
 En contra dels qu'el propagan, y contra els debats de diuè, tractantlos, entre altres cosas, de bestias, d'afres y ximplis.
 Dient els que per desseo la societat ha de tindre una ley que ligar pugja a los que tanta vulgaria viure.
 Però els que d'axò mou pensan, tot sent canats, se desvien per desevè honras ajenas, que d'innuè això indigne.
 Al se un dia qu'un altre el deshonra, y com a tigre, malhint el fill qu'els ferma, diuen: — ¿Qui pugues ser llurè?
 DOMINGO BARTRINA

L'altro dia a la Plassa Nova d'aquesta ciutat, dos burros van desenyanyar l'evna de punxar sarria, y van empatarse mutuament tractant-se de foradar el cos.

De segur qu'eran dos aplicats en el seu ofici. Com tots dos estavan bigas, presomia cada un que l'altro portava matuta al cos.

Y tractant de foradarssel no feyan més que perseguir el contrabando. L'espectacle va resultar divertit pels vehins.

Per més que van tenir necessitat de posarse a honesta distancia dels burros, a fi de que no penguessin també per bots de vi els seus consos.

Ells dos esquitxos de defensors de l'ordre van eixer portats a la Casa gran.

Ahont suposo que després de deivarlos dormir la mona, deurian tornar als seus punts a prestar serveys a la societat.

Y es diu, sense ser cantama, que el sobaige Rhama Sama a l'enterarse d'això no va pogueure aguantar y d'evnia va exclamar: — Non més sobaiges que jo!

L'Espanya ja actualment una demostració naval davant de Tanger, en intellegència amb Inglaterra.

No m'agrada això d'anar junt en res amb els inglesos, per més que no pod negarse qu'entre aquets y Espanya reunim bona marina.

Iguál qu'entre jo y en Comillas podríem reunir varios milions. Y que qualsevol endevnaria qui en surtiria perdent en materia d'entessos.

Y a qui li tocaria fumar y a qui escupir. Qu'és exactament lo qu'es farà am l'Espanya sempre que vagi d'acord amb Inglaterra en qualsevulga qüestió internacional.

A Limoges (Fransa) s'ha declarat una huelga de cotillanyers per lo més extravagant que pugui un hom afugararse. El fabricant imposava a las sevas treballado-

ras l'obligació de confessarse y anar a missa, y empipadas ja las proletarias de tenir d'aguantar tanta porreria, li han dit a l'amo que vagi ell tant com vulgui a missa ó a confessarse, però qu'an ellas las deixi estar, que ja no están més per brocs ni per hipocresias.

Y no volguent passar l'amo per aquesta heretgia fa ja un mes que las treballadoras están en huelga, y aixís continuan.

¿Que m'en diuen ara d'aquet bandarra catòlic, que de tal modo sac respectar la llibertat de conciencia dels que treballan per ell?

Las frays de París s'han donat a presentarse en públic vestidas de velocipedista a fi d'ensenyar las pantorrillas y excitar aixís més als parroquians que podian proporcionarlas feyna.

Però vetaqui que l'autoritat parisiè, imitant la de Chicago, ha prohibit també l'us del traje velocipedic no aanat en velocipedo.

Am lo qual no se si are allí las pintas de l'honor atrotinat renunciarán a vestir am pantalons. O si sortirán a fer la carrera am velocipedo.

Ja están nombraets els sacerdots que tenen de desempeyar el profesoiat en las cátedras de religió y moral que pera ilustrarnos a tall de cranc s'han creat are de poc en la segona ensenyansa.

Piadosament pensant, suposo que no s'haurà aprofitat para tals càrregas a caps dels hermanos més ó menos reverents qu'es dedicavan a tals exercicis piadosos am criaturas, qu'els tribunals hi han tingut que veure.

Zero y van mil. Un terrible xoc ha ocorregut ja de las portas de Barcelona en els ferrocarrils de Fransa y del Nort, resultant numerosas victimas.

De l'imprevisió ó dels estalvis de l'empresa, com sempre, en resultarà responsable algun pobre empleat dels que no tenen ni temps para dormir. Y qui jemega ja ha rebut.

Un cas de chantaje, d'aquesta estafa repugnant qu'es comet algunas vegadas per medi de pernicsos quins amos ó directors se donan bona vida am tot y no vendre més qu'unas quantas dotzenas de exemplars, ha tret nas per Barcelona, havent sigut detinguts el director y un redactor de El Fenix per tal suposat delictè.

Y per si li faltés variació a la cosa, també per meteix fet ha sigut detingut un inspector de policia, ex-republicà y ex-revolucionari per mes senyas.

Lo repugnant de l'assumpto fa inútil el comentari.

El Japó, que copiant l'organissació dels exèrcits d'Europa ha obtingut tan fácil victoria sobre la Xina, no ha volgut copiar als governs europeus en la manera de premiar el valor dels soldats, y en llog de distribuir creus, medallas, cintas y altra quincalla més ó menos honorífica, premia las virtuts militars am rellotges de níquel, plata, or y altres metalls, am las inscripcions degudas, segons la recompensa, y distribueix sempre objectes d'utilitat y de valor indubtables.

Si això es fes en totas las nacions d'Europa, estig veient com en moltas resultarían generals amb els honorampenyats.

La qüestió de l'indemnisació Mora als Estats Units costava d'arreglar. Però els conservadors, que són uns dimonis per las ratas, ja han trobat la manera d'arreglarho prompte y bé.

Han fet corre la veu uns quants dias els periòdics oficiosos, dient qu'els Estats Units volian cobrar en or americà y que reclamavan també els interessos de quinze ó setze anys, y quan això havia ja fet la bullida en la pública opinió, han surtit després dient que ja s'havia arreglat, havent el govern espanyol conseguit una important victoria.

Això em fa recordar els procediments de certs representants d'ofici, de la classe obrera, que quan un burges volia, per exemple, abaxiar un ral la feyna, els representants li aconsellavan que l'abaixés d'una penseta, y allavors surtian els curulotodè, y d'una manera molt vaporosament arreglavan l'assumpto a tres rals més

de lo que deya l'amo, y aixís aquet quedava content.

Y eels altres enganyats.

Una curandereta de Gracia ha caygut a las mans del jutjat, formantse li la corresponent causa criminal.

Contra aquesta plaga de curanderos que tant estafan y enganyan als infelissos qu'en ells se confian, no hi cab més temey radical que la ilustració del poble.

Desarreladas las preocupacions y supersticions de tota mena, s'acabaria desseguida tot allò de las creus, l'eli de la llantia, l'aygua beneyta, el tirar las castas, las oracions, el cor de pag negre, la peli de serp y totas las demás ximpleries am qu'explican l'ignorancia y estan al públic una bona soila de tabuls y bandarras que may podrà acabar amb ells la ley ni la justicia mentres trobin barris de dugas penas qu'es deitan treballar.

No més hi ha per curá això un sol remey: l'ignorancia contra els mals de l'ignorancia las dotas d'ilustració.

La D.ª Rita, amista de resultas d'allò del testament fals, diuen qu'ha sigut contracada para venie a treballar a Barcelona.

L'empresari de Eldorado, que es lo qui l'ha contractat, està deitant sobre si farà l'instal·lació al mateix teatre ó si es posarà d'acord am l'empresa d'en Rhama s'ama para exhibirlos junts.

No esmeia mal pensat.

EPIGRAMAS
 Uns quants metges comentavan els motifs suicidas qu'es feyan, y tots ella la seva hi deyan, pro quan menas ho esperavan digue l'heruè d'en Casolla:
 — Esteig molt desesperat porque la gent s'ha donat en volquerse matar sola.
 La filla d'en Roc x'estava plorant molt d'un modo horrible, y al dirli perquè plorava diu: — He perdut l'imperadriu.

— Hola! Ahont va, senyor Gatell?
 — A d'un col — Ja és el otro tant.

Homo, sab que vaig notant que com més va es la més vell?

Té una filla donya Pona qu'ex berriona hasta allà, y abans d'ahir se va rifa al fill gran de la Ramona.
 Y el bebest, mal com no's grilla: lo quem va fer riure, ahir, al deuant meu, li va dir: — Es molt tirabie sa filla!

DOMINGO BARTRINA

XARADA
 Prime nom d'homo, dia terso es drap, y es una bestia el meu total.
 JOSEF COSTA Y PONS

LOGOGRAFIC NUMERIC
 1 2 3 4 5 6 7 Una flor
 4 3 2 3 6 7 Nom de dona
 4 5 6 3 3 Eyna de manya
 3 2 5 5 * * *
 3 4 3 Una cosa dos
 3 2 Part del cos
 4 Vocal
 Un A. F. d'Ass

GEROGRAFIC
 I P CH
 P i 5 y A
 SANG DE CAROL

SOLUCIONS
 A LAS LABORIAS DEL ÚLTIMO BIERRE
 Xarada: Costilla.
 Logogrofic numeric: Calderon, Cardona, Alella, Clara, Lola, Ana, Do, E.
 Gerogrofic: Si fas caritat, donas.
 Imprenta Ronda de l'Universitat, 4. — Barcelona